

Nr 97.

Av herr Edberg m. fl., om anslag till Institut Tessin i Paris.

Sedan 1933 har Institut Tessin i Paris bedrivit en med åren alltmera omfattande verksamhet i syfte att främja de svensk-franska förbindelserna på konstforskningens och det konstnärliga livets område. Detta syfte har man bl. a. sökt nå genom att stå unga svenska konstnärer till tjänst under deras vistelse i den stad, som alltjämt behåller sin ställning som de konstnärliga strömningarnas knutpunkt och inspirationskälla, genom att bereda svenska forskare och studerande goda möjligheter att fullfölja sina arbeten i de svensk-franska kulturförbindelsernas tjänst och genom att i form av utställningar och på annat sätt göra nutida svensk konst känd i Frankrike.

Institutet, som till en början var inrymt i den svenska beskickningsbyggnaden men sedermera fick egna lokaler vid 6 Rue de Tournon i Luxembourgkvarteret, inrymmer bl. a. ett konsthistoriskt bibliotek, som nu räknar över 10 000 volymer, samt en mångsidig konstsamling, vilken ger en fulltonig bild av de svensk-franska konstförbindelserna genom tiderna — denna samling omfattar sålunda ett stort antal målningar, gravyrer, teckningar, skulpturer osv. från 1700-talet fram till nuet. Ett särskilt intresse knyter sig självfallet till de konstföremål som tillhört 1700-talets namnkunnige främjare av de svensk-franska kulturförbindelserna C. G. Tessin, efter vilken institutet lånat sitt namn.

Svenska konstnärer och andra studerande i Paris har med åren i ökad utsträckning anlitat institutets hjälp; särskilt efter kriget har deras antal ökat, och för närvarande kontaktas institutet årligen av flera hundra unga svenskar, vilka i de flesta fall vid sin ankomst till Paris ej behärskar språket och föga känner miljön, varför institutet hjälper dem till rätta med praktiska bestyr av olika slag, bistår med uppgifter om studie- och arbetsförhållanden, ger introduktionsskrivelser m. m.

Institutet har i sina lokaler ordnat ett flertal utställningar, de flesta omfattande svensk konst, samt omhänderhaft eller deltagit i ordnandet av en rad utställningar i andra lokaliteter (exempelvis i Versailles slott, i Bibliothèque Nationale och Carnavaletmuséet).

Institutet hålles dagligen avgiftsfritt öppet för besökande. Besöksfrekvensen har oavslått stegrats. Främst besöks institutet givetvis av svenskar och för de svensk-franska förbindelserna intresserade fransmän. Under årens lopp har institutet emellertid också tilldragit sig ett stadigt ökat internationellt intresse.

Från olika håll har vitsordats vilken utomordentlig betydelse Institut Tessin haft och har för vårt lands kulturella förbindelser med Frankrike — dels genom att svenska konstforskare, museimän och konstnärer kan dra nytta av institutets samlingar och av dess kännedom om personer och förhållanden inom den franska konstvärlden, dels genom att göra svensk konst känd inom vidsträckta franska kretsar.

Institut Tessin är i eminent grad ett verk av en enda mans intresse och upppoffrande arbete. Institutet har grundats och utvecklats till den aktade ställning det nu intar av fil. lic. Gunnar W. Lundberg, som hopbragt den imponerande konst- och studiesamlingen och nedlagt ett outtröttligt arbete på att utveckla de svensk-franska kulturförbindelserna.

För att stödja institutet och dess syften bildades 1937 av intresserade svenskar Tessinsällskapet med säte i Stockholm. Lic. Lundberg, som genom egna medel och genom gåvor hopbragt institutets egendom, överlät då genom gåvobrev samtliga institutets dåvarande och i framtiden förvärvade konstföremål och andra tillgångar på Tessinsällskapet. Vid eventuell upplösning skulle sällskapet enligt bestämmelserna i gåvobrevet överlämna samlingarna till svenska institutioner, som därav kan ha gagn för sin verksamhet. Gåvobrevet av den 24 september 1937 kompletterades sedermera formellt genom ett nytt gåvobrev av den 30 juni 1949, varigenom de konstföremål och tillgångar som tillkommit efter det första gåvobrevet överlämnades till sällskapet. Till gåvobreven finns fogade detaljerade inventarieförteckningar, som förvaras hos Tessinsällskapet i Stockholm, Fredsgatan 6.

Genom mindre bidrag från Längmanska fonden och Akademien för de fria konsterna samt genom donationer från privat håll har Institut Tessin och Tessinfonden under årens lopp fått nödtorftiga medel för att uppehålla institutets verksamhet. Dessa medel har dock ej räckt att täcka driftskostnaderna, varför institutets föreståndare av egna medel måst bestrida en del av de årliga utgifterna (vid 1951 års slut hade föreståndaren för att täcka sådana kostnader ådragit sig en skuld på 21 153 kr.). Föreståndaren har under alla dessa år ej erhållit någon avlöning för sitt arbete. Erforderligt expeditjonsarbete har till stor del skötts av fru Ragna Lundberg, som ej uppburit någon ersättning härför. På grund av arbetets ökade omfattning måste 1951 en kvalificerad avlönad sekreterare anställas.

Av det ovan sagda framgår att det måste anses i hög grad önskvärt att Institut Tessin kan fortsätta sin verksamhet i de svensk-franska kulturförbindelsernas tjänst. Lika uppenbart är emellertid, att man icke härför kan kräva ytterligare ekonomiska upppoffringar av institutets grundare och föreståndare, som redan genom sitt djärva initiativ och genom att med seg energi, tidvis under påfrestande yttre förhållanden, fullfölja och utvidga verksamheten gjort det svenska konstlivet så stora tjänster. Motionärerna önskar i detta sammanhang åberopa sig på vad Akademien för de fria konsterna yttrade i sin årsberättelse 1949 i samband med ett bidragsläm-

nande: »Akademien har med detta bidrag velat ge sitt erkännande åt institutets grundare och chef, fil. lic. Gunnar W. Lundberg, för hans beredvillighet att i råd och dåd bistå i Paris studerande unga konstnärer, som därvid dragit gagn av hans kännedom om Paris' konstförhållanden och hans många förbindelser inom dess konstvärld. Dr Lundberg har under tidtals mycket besvärliga förhållanden med envis energi lyckats hålla Institut Tessin vid liv och i verksamhet och därav skapa en värdefull stödjepunkt också för museimännens och konsthistorikernas förbindelser med den franska kulturvärlden. Enligt akademiens mening har institutet nu fått den betydelse att det vore väl förtjänt av ett årligt statsanslag av sådan storlek, att det kan trygga institutets existens och utveckling.»

Motionärerna finner tiden inne för de svenska statsmakterna att säkerställa institutets existens och fortsatta utveckling, genom att lämna för driftens upprätthållande erforderligt anslag. Enligt Tessinsällskapets beräkning erfordras följande årliga belopp för institutets fortsatta verksamhet:

	kr.	
Hyra	4 000:—	
Telefon	600:—	
Elektricitet	600:—	
Gas till uppvärmning	1 500:—	
Kontorsmateriel och porto	1 000:—	
Underhåll av hus och trädgård enligt hyresavtal	500:—	
Fotografering samt montering av gra- vyr- och handteckningssamlingar	2 000:—	
Bokinköp och bindning	1 200:—	11 400:—
Därtill kommer följande löner:		
Föreståndaren	12 000:—	
Kanslibiträde	6 000:—	
Bidrag till avlöning av vaktmästare	4 500:—	22 500:—
Summa kronor		33 900:—

Tessinsällskapet har i skrivelse till regeringen förklarat sig ha för avsikt att till staten överlämna sina hos Institut Tessin deponerade konstsamlingar, bibliotek och andra inventarier, f. n. brandförsäkrade till ett värde av 250 000 kr., om staten ikläder sig dessa kostnader för institutet.

Motionärerna är icke främmande för de invändningar som med hänsyn till rådande statsfinansiella läge kan resas mot ett statligt engagemang av detta slag. Mot detta måste emellertid vägas intresset av att institutets verksamhet kan vidmakthållas, ett intresse som med hänsyn till institutets ovan refererade utveckling ej längre kan bedömas som enskilt utan måste

betraktas som ett allmänt svenskt intresse. De svenska kulturutposterna i utlandet är så få, att man ej har råd att äventyra existensen av en sådan institution som Tessininstitutet. De belopp den svenska staten i övrigt lägger på främjandet av kulturförbindelserna med andra länder är så blygsamma, att en insats för att stabilisera Institut Tessins verksamhet ter sig väl motiverad.

Under åberopande av vad i motionen anförts hemställes därför,
att riksdagen måtte bevilja ett anslag på kr. 33 900 till
Institut Tessin för att säkerställa institutets existens och
fortsatta utveckling.

Stockholm den 23 januari 1953.

Leif Cassel.

Bertil von Friesen.

Rolf Edberg.

Elis Håstad.